EL POU de la gallina
Revista manresana d'informació i opinió

Paisatge | Ignasi Cebrian | Actualitzat el 05/03/2020 a les 10:15

Paisatges i governs

NATURA URBANA. La paraula "paisatge" tÃ© molts significats. En una de les accepcions del diccionari, diu aixÃ-: Â«Aspecte i caracterÃ-stiques particulars d'una regiÃ³ determinada segons les seves caracterÃ-stiques formals, siguin fÃ-siques, biogeogrÃ fiques o antrÃ²piquesÂ».
Paisatge agrícola al voltant del turó del Guix, a Manresa.

És a dir, el paisatge és definit pel clima, la geologia, la vegetació, el sòl i els humans. El humans tenim un paper molt definitori en la conformació del paisatge. Segons l'impacte que fem sobre l'entorn, o el grau d'intervenció, podem trobar, de manera molt esquemàtica, diferents tipus de paisatge. El paisatge natural, el paisatge rural, el paisatge agrícola, el paisatge urbà i el paisatge industrial.

No obstant això, hi ha classificacions més subtils. El pintor Abroggio Lorenzetti classificava els paisatges en dos tipus, segons si els que governaven ho feien bé o no. Això queda reflectit a les "Al·legories del bon i del mal govern", pintades al segle XVI a l'ajuntament de Siena. Els bons paisatges, conseqüència d'un bon govern, eren els naturals o els ordenats amb els camperols i artesans vivint en ple benestar. Eren paisatges rurals i urbans farcits d'ordre. Les qualitats del bon govern escrites pel mateix Lorenzetti sobre el fresc són justícia, temprança i pau. El mal govern, en canvi, és representat per un altre tipus de paisatges més caòtics i desordenats. Són paisatges on s'escenifiquen crims, on manquen activitats humanes productives i la guerra és la protagonista. Fins i tot hi apareixen personatges i animals estranys, o el mateix diable.

Com serien les "Al·legories del bon i mal govern" si un nou i modern Lorenzetti ens les pintés avui, observant i contemplant tots els despropòsits dels polítics i no polítics -banquers, grans empreses de serveis, grans empreses multinacionals...- amb actituds poc ètiques envers els seus ciutadans? És una pregunta difícil de respondre, però els paisatges conseqüència del desgovern fet pels polítics ambientals actuals serien més semblants als paisatges foscos pintats per Lorenzetti: paisatges bruts, deixats, sense natura i, sobretot, amb gent pobra explotada, maltractada i humiliada per gent més rica.

El bon govern ha de venir de la mà de les comunitats locals. Dels petits comerços, dels petits finançaments, dels petits empresaris socials -els que realment aporten valor a la societat-, de les petites ONG... Crec que és el moment de tornar a paisatges fets a escala humana, paisatges construïts des del canvi personal cap a la petita comunitat. Tot el contrari del que ha prevalgut fins ara.